

TÖÖTASU STRUKTUUR, 2022. AASTA

Küsimustiku 1089 täitmise juhend

KÄSIRAAMAT

Küsimustikuga kogutud andmetega antakse teavet töötajate tunnitasu kohta ametiala, tegevusala, hariduse, vanuserühma, tööstaaži ja lepingu liigi järgi ning tuua välja töötajate brutokuutöötasu ja brutotunnitasu detsiilid ning mediaan ametiala pearühma ja tegevusala järgi. Euroopa Liidu (EL) määrusega kehtestatud töötasu struktuuri uuring tehakse EL-i riikides ühtse metoodika alusel, mis tagab andmete rahvusvahelise võrreldavuse.

Küsimustikuga kogutakse iga nelja aasta tagant andmeid majanduslikult aktiivsetelt üksustelt (ettevõtted, asutused jm organisatsioonid). Alla 150 töötajaga ettevõtetest, asutustest ja mittetulundusühingutest tehakse stratifitseeritud lihtne juhuvalik ettevõtte suuruse ja tegevusala kahekohalise koodi järgi.

Vähemalt 150 töötajaga ettevõtted ja asutused on uuritud kõikselt, kuid nende töötajatest on tehtud lihtne juhuvalik sünnikuupäeva järgi. Kõikse osa üksuse töötajatest tehakse valik sünnikuupäeva järgi : 7., 13. ning 16.sünnikuupäevaga töötajad.

Majandusüksuste statistilisest registrist moodustatakse tegutsevate, vähemalt ühe töötajaga majandusüksuste loend. Esitatud andmed on konfidentsiaalsed ja üksikandmeid ei avaldata.

Andmete peamised tarbijad on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM), Sotsiaalministeerium (SM), Rahandusministeeriumi (RM), Euroopa Liidu statistikaamet (Eurostat), Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (ILO), teadlased, majandusanalüütikud, meedia ning Statistikaamet (makromajandusstatistika tegemisel).

Andmete esitamine CSV või XLSX-i kaudu

Küsimustiku tabel 2 on paljude veergudega, seepärast soovitame sinna andmed laadida CSV- või XLSX-failiga. Selleks tuleb CSV või XLSX-i põhi alla laadida, sinna andmed sisestada ning siis uuesti üles laadida.

Täpsema info leiate eSTAT-is, klõpsates ekraani vasakpoolses servas menüüribal nupule „Abi“ osas „Tabelite laadimine“.

CSV- või XLSX-fali klassifikaatorite koodid ja lingid leiate siit käsiraamatust vastavate ridade juurest.

Andmete esitamine eSTAT-is

Andmete esitamiseks palume kasutada elektroonilist keskkonda eSTAT aadressil <https://estat.stat.ee/>. Lisateave küsimustiku esitamise ja täitmise kohta telefonil **625 9300** või elektronposti aadressil klienditugi@stat.ee.

Klõpsates ekraani vasakpoolses servas menüüribal nupule „Abi“, leiate **eSTAT-i kasutamise ja toimimise juhised**. Küsimustiku esitamiseks vajutage nuppu „**Kontrolli küsimustikku**“, mis käivitab kontrollid.

Vigade ilmnmisel saab neid parandada. Võimalikud vigased näitajad on märgitud tähisega „?“.

Küsimärgi alt leiate kontrollitud väärtuse ja selgitava teksti. Kui olete andmed esitanud ja vead parandanud, klõpsake küsimustiku lõpus olevat nuppu „**Kinnitan**“.

Mõisted ja selgitused

Küsimustikus kajastatakse nende töötajate andmeid, kes olid oktoobrikuu jooksul tööandja koosseisu nimekirjas ja said töötasu. Vaatluse alt JÄÄVAD VÄLJA need töötajad, kes oktoobris tasu ei saanud (nt tasustamata vabatahtlik töö, terve kuu palgata puhkusel või haiguslehel viibinud töötajad).

Andmed esitatakse töölepingu ja avaliku teenistuse seaduse alusel töötavate isikute kohta. Samuti võetakse arvesse avaliku teenistuse seaduse § 2 lõigetes 2 ja 3 loetletud isikud: Vabariigi President, Vabariigi Valitsuse liige, kohtunik, õiguskantsler, riigikontrolör, riiklik lepitaja, valla- või linnavalitsuse liige, osavalla- või linnaosavanem. SIIA EI KUULU kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu liikmed; kohtukaasistujad; aktsiaseltsi või osahinguga nõukogu liikmed (kui nad ei ole aktsiaseltsi või osahinguga töötajad); teenust osutavad isikud (võlaõigusseaduse alusel) ega töötajad, kelle tulu (tulumaks, sotsiaalmaks) maksustatakse välisriigis.

SELGITUSED

Muutuja nimetus	Selgitus
Tööandja koosseisu nimekirjas olnud ja tasu teeninud töötajate arv – oktoober	Töötajate arvu hulka kuuluvad töölepingu või avaliku teenistuse seaduse alusel töötavad isikud, kes on ettevõtte või asutuse töötajate nimekirjas ning teeninud töötasu. Siia kuuluvad nii täiskui ka osalise tööajaga töötajad. Siia kuuluvad ka avaliku teenistuse seaduse alusel erijuhud: Vabariigi President, Vabariigi Valitsuse liikmed, riigikontrolör, õiguskantsler, kohtunik, politseiametnik, piirivalveametnik, vanglaametnik, prokurör ja kaitseväeteenistuse seaduse alusel lepingulisse teenistusse võetavad isikud. Siia EI KUULU kohaliku omavalitsuse volikogu liikmed, aktsiaseltsi või osahingu nõukogu liikmed, kui nad ei ole aktsiaseltsi või osahingu töötajad. Aruandeperioodil tööandja personali nimekirjas olevaid lapsehoolduspuhkusel viibijaid (kuni lapse 3-aastaseks saamiseni) ja ajateenistuses viibijaid ei arvata töötajate hulka. Samuti ei kuulu siia töötajad, kes olid terve oktoobrikuu haiged või puhkusel.
Isikukood	Isikukoodi puudumisel tuleb märkida sünniaeg ja sugu.
Sünniaeg	Sünniaeg tuleb märkida järgnevalt: kuupäev/kuu/aasta (DD.MM.YYYY).
Sugu	Sugu kodeeritakse järgmiselt: mees (kood = 1); naine (kood = 2).
Ametirühm	Amet kodeeritakse vastavalt ametite klassifikaatorile neljakohalise koodiga (nt perearst koodiga 22110201 kuulub neljandal tasemel üldarstide alla koodiga 2211). Ameti kodeerimisel tuleb lähtuda tööfunktsioonidest, mida küsitletav täitis 31. oktoobri seisuga, ameti kood peab tööfunktsioone võimalikult täpselt kajastama. Ametite klassifikaatorit vaata: https://klassifikaatorid.stat.ee/item/stat.ee/b8fdb2b9-8269-41ca-b29e-5454df555147 Eeltäidetud ameti muutmisel ja uue valimisel on abiks juhend: Töötamise registreerimine Maksu- ja Tolliamet (emta.ee) Statistikaameti kodulehelt valimise juhendit vaata käsiraamatu lõpust.
Isiku töökoha asukoht – Eestis	Tööandja tegevuskoha aadress, kuhu isik on määratud tööülesandeid täitma 31. oktoobri seisuga. Kui töö tegemise koht ei ole püsiv (näiteks ehitamine, objektide valve) või ei ole määratud (näiteks bussijuhid, kullerid, madrused) või kokku lepitud, siis määratakse isiku püsitöökohaks tööandja asukoht. Tööobjektid (nt valvatavad korterid, pooleliolevad ehitusobjektid jms) ei ole töökohad. Isiku töökoha asukoht kodeeritakse vastavalt Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorile kas 2. või 3. tasemena järgnevate tingimuste alusel: kohalikes omavalitsustes, mille tüüp on „ vald “, ning Tallinn ja Kohtla-Järve on kohustuslik täita vähemalt aadressi 3 taset (küla või linnaosa tasand); kohalikes omavalitsustes, mille tüüp on „ linn “, on kohustuslik täita vähemalt aadressi 2 taset , v.a Tallinn ja Kohtla-Järve. Näited Kui isiku töökoht asub Tallinnas Haaberstis, tuleb märkida 003707840176L6, Tallinnas Kristiines 003707840339L6, Kohtla- Järvel Ahtme linnaosas 004503210120L6. Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorit (EHAK 2022v3, kehtivuse algus 15. oktoober 2022) vaata: https://klassifikaatorid.stat.ee/item/stat.ee/c4c47742-12d7-4fea-bc8c-5aeca9112e2a
Tööstaaž praeguse tööandja juures	Tööstaaži arvestatakse töötaja töösuhte sõlmimise hetkest praeguse tööandja juures . Tööstaaž näidatakse täisaastates (nt tööstaaž vähem kui 12 kuud märgitakse 0-ga; tööstaaž 5 aastat ja 10 kuud märgitakse 5-ga). Töösuhte peatumise aeg vähem kui aasta arvestatakse tööstaaži hulka (ajutise töövõimetuse aeg, puhkuse aeg jm). Kui töösuhe on peatatud pikemaks ajaks kui aasta, siis seda ei arvestata tööstaaži hulka (lapsehoolduspuhkusel viibitud aeg jm). Töösuhe ei katke ettevõtte, asutuse või organisatsiooni reorganiseerimise, alluvuse, omaniku või omaniku liigi muutmisel.

Muutuja nimetus	Selgitus
Täis- või osalise tööajaga töötaja – oktoober	Kodeeritakse järgmiselt: täistööajaga töötaja oktoobris (kood = 105a); osalise tööajaga töötaja oktoobris (kood = 108a). Täistööajaga töötaja on isik, kelle tööna-dala pikkus on 40 tundi või lühem (alaealine, tervisekahjulikul tööl töötaja jne) vastava seaduse, kollektiivlepingu või töösisekorra eeskirja järgi. Osalise tööajaga töötaja on isik, kes töötab osalise tööpäeva või osalise tööna-dalaga/kuuga; kes töötab ajutiselt osalise tööajaga tööandja algatusel.
Lepingu liik	Kodeeritakse järgmiselt: määramata tähtajaga tööleping (teenistussuhe) – kood = 116; määratud tähtajaga tööleping (teenistussuhe) – kood = 117.
Tööaja nädalanorm – oktoober	Tööajanorm on seaduse, muu õigusakti, kollektiiv- või töölepinguga määratud töötundide arv mingis kalendriajavahemikus. Tööaja üldine riiklik norm on 8 tundi päevas ehk 40 tundi nädalas. Osalise tööajaga töötaja tööajanorm on vähem kui 40 tundi nädalas olenevalt tööandja ja töövõtja vahel kokkulepitud töökoormusest oktoobris.
Töötatud tundide arv oktoobris – kokku	Oktoobris töötatud tundide arv. Siia kuuluvad tegelikult töötatud tunnid (sh töö ettevalmistamise, seadmete jooksva remondi, töövahendite puhastamise, töökäskude ja aruannete täitmise aeg; töökohal oldud, kuid mittetöötatud aeg, näiteks seadmete lühiajalise seiskumise jm aeg; kohvi- ja teepausi aeg). Siia kuuluvad ka tasustatud ületunnid. SIIA EI KUULU tasustatud, kuid tegelikult mittetöötatud tunnid (puhkuse ja haiguse aeg jt), lõuna, töөлėsõidu ja töölт kojusõidu aeg, tasemekoolitusel (hariduse omandamine) ja tööalasel koolitusel (kursused, õppused) viibitud aeg. SIIA EI KUULU ületunnid, mis hüvitatakse vaba aja andmisega.
Tasustatud ületundide arv – oktoober	Töötatud tundide arvust üle kokkulepitud tööajanormi töötatud tundide arv, mille eest makstakse lisatasu. SIIA EI KUULU ületunnid, mis hüvitatakse vaba aja andmisega.
Põhi- ja lisapuhkuse päevad – oktoober	Puhkusepäevade arv näidatakse kalendripäevades. SIIA EI KUULU lisaks saadud lapsepuhkuse päevad, mis hüvitatakse riigieelarvest, töösuhte lõppemise korral kasutamata puhkuse päevad.
Mittetöötatud päevade arv keskmise töötasu säilitamisega – oktoober	Keskmise töötasu säilitamisega mittetöötatud päevade arv näidatakse tööpäevades. Siia kuuluvad ainult need päevad, mille puhul tööandja on kohustatud säilitama töötajale keskmise töötasu või tööandja ja töövõtja vahel kokkulepitud töötasu (taseme- ja töökooritusel viibitud tööpäevad jms). SIIA EI KUULU mittetöötatud päevad, mille korral tööandja tasustab alandatud töötasumäär alusel, ega mittetöötatud päevad, mille korral säilitatakse keskmine töötasu riigieelarvest jms.
Tööaja eest arvestatud töötasu oktoobris – kokku	Siia kuuluvad oktoobri eest arvestatud töötasu ajatöö ja tükitöö eest, lisatasud ületundide, öötöö eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kuupremia, kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud. <i>Tasu näidata koos tulumaksuga, koos kindlustatu töötuskindlustusmaksuga ja koos kohustatud isiku kohustusliku kogumispensioni maksuga.</i> SIIA EI KUULU kvartali- ja aastapremia, jõulutoetus jm ebaregulaarsed preemiad ja lisatasud ; mitterahaline tasu; hüvitised töösuhte lõpetamisel ja haigestumise korral; ühekordne toetus juubeli, sünni ja surma korral jt.
Ületundide eest arvestatud töötasu – oktoober	Siia kuulub tööaja eest arvestatud töötasu hulgast oktoobri ületunnitöö eest arvestatud lisatasu koos tunnitasu määraga. Näide: töötaja tunnitasu määr on 3,2 eurot ja ületunnitöö eest makstav lisatasu on 50%, see on 1,6 eurot. Seega näidatav summa on 3,2 + 1,6 = 4,8.
Öötöö eest arvestatud lisatasu – oktoober	Siia kuulub oktoobri öötöö eest arvestatud ainult lisatasu osa (0,25). Näide: töötaja tunnitasu määr on 3,0 eurot ja öötöö eest makstav lisatasu on 25%, see on 0,75 eurot. Seega on näidatav summa 0,75 eurot.
Põhi- ja lisapuhkusetasu puhatud päevade eest – oktoober	Siia kuulub põhi- ja lisapuhkuse tasu oktoobris puhatud päevade eest. <i>Tasu näidata koos tulumaksuga, koos kindlustatu töötuskindlustusmaksuga ja koos kohustatud isiku kohustusliku kogumispensioni maksuga.</i> SIIA EI KUULU lisaks saadud lapsepuhkusetasu, mis hüvitatakse riigieelarvest; töösuhte lõppemise korral rahaline hüvitis kasutamata jäänud puhkuse eest.

Muutuja nimetus	Selgitus
Mittetöötatud päevade eest keskmise töötasu alusel arvestatud tasu – oktoober	Siia kuuluvad keskmise töötasu või tööandja ja töövõtja vahel kokkulepitud töötasu alusel arvestatud tasud mittetöötatud päevade eest (taseme- ja töökoolitusel viibitud tööpäevade eest arvestatud tasu jms). <i>Tasu näidata koos tulumaksuga, koos kindlustatu töötuskindlustusmaksuga ja koos kohustatud isiku kohustusliku kogumispensioni maksega.</i> SIIA EI KUULU tasu mittetöötatud päevade eest, mille korral tööandja tasustab alandatud töötasumäära alusel, ega arvestatud tasu riigieelarvest keskmise töötasu alusel.
Tööandja koosseisu nimekirjas oldud kuud – aasta	Siia kuulub töötaja tööandja koosseisu nimekirjas oldud kuude arv aastas. Kuude arv näidatakse ühe kümnendkohaga. Näide: töötaja oli tööandja koosseisu nimekirjas 15. septembrist kuni 31. detsembrini, seega on kuude arv 3,5.
Töötatud ja tasustatud päevad – aasta	Siia kuulub töötaja töötatud päevade arv , mille eest arvestati töötasu. SIIA EI KUULU põhi- ja lisapuhkuse päevad, keskmise töötasu säilitamisega mittetöötatud päevad, töösuhte lõppemise korral kasutamata puhkuse päevad ega haiguspäevad jms. Näidatakse tööpäevades.
Põhi- ja lisapuhkuse päevad – aasta	Puhkusepäevade arv näidatakse kalendripäevades . SIIA EI KUULU lisaks saadud lapsepuhkuse päevad, mis hüvitatakse riigieelarvest, töösuhte lõppemise korral kasutamata puhkuse päevad.
Mittetöötatud päevade arv keskmise töötasu säilitamisega – aasta	Keskmise töötasu säilitamisega mittetöötatud päevade arv näidatakse tööpäevades . Siia kuuluvad ainult need päevad, mille korral tööandja on kohustatud säilitama töötaja keskmise töötasu või tööandja ja töövõtja vahel kokkulepitud töötasu (taseme- ja töökoolitusel viibitud tööpäevad jms). SIIA EI KUULU mittetöötatud päevad, mille korral tööandja tasustab alandatud töötasumäära alusel, ega mittetöötatud päevad, mille korral säilitatakse keskmine töötasu riigieelarvest makstava rahaga jms.
Brutotöötasu aastas – kokku	Siia kuuluvad aasta eest arvestatud töötasud aja- ja tükitöö eest, lisatasud ületundide, öötöö, riigipühadel töötamise eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kuupreemia, kvalifikatsiooni-, keele- ja staažitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud. Siia kuuluvad ka ebaregulaarsed lisatasud ja preemiad (kvartali- ja aastapreemia, jõulutoetus, 13. ja 14. kuu töötasu, puhkusetootus, elukalliduse kompensatsioon jms); põhi- ja lisapuhkuse tasu; kasutamata puhkuse hüvitis; keskmise töötasu või tööandja ja töövõtja vahel kokkulepitud töötasu alusel arvestatud tasud mittetöötatud päevade eest (taseme- ja töökoolitusel viibitud tööpäevade eest arvestatud tasu jms). <i>Tasu näidata koos tulumaksu, kindlustatu töötuskindlustusmaksuga ja kohustatud isiku kohustusliku kogumispensioni maksega.</i> SIIA EI KUULU mitterahaline tasu; hüvitised töösuhte lõpetamisel; ühekordne toetus juubeli, sünni ja surma korral jt; riigieelarvest makstud tasud; tasu mittetöötatud päevade eest, mida tööandja maksab alandatud töötasumäära alusel.
Arvestatud ebaregulaarne preemia ja lisatasu – aasta	Siia kuuluvad ebaregulaarsed lisatasud ja preemiad (kvartali- ja aastapreemia, jõulutoetus, 13. ja 14. kuu töötasu, puhkusetootus, elukalliduse kompensatsioon jms); kasutamata puhkuse hüvitis jms. SIIA EI KUULU mitterahaline tasu; hüvitised töösuhte lõpetamisel; ühekordne toetus juubeli, sünni, surma jm korral.

Ametite klassifikaator

Asukoht Statistikaameti klassifikaatorite portaalis:

<https://klassifikaatorid.stat.ee/item/stat.ee/b8fdb2b9-8269-41ca-b29e-5454df555147>

Ametikoha koodi valimisel klassifikaatorist tuleb lähtuda tööülesannetest, mitte ametinimetusest.

Klassifikaatorist saab andmeid otsida kolmel moel.

I Kasutades portaalis olevat otsingut

Avaneb loetelu kõigist klassifikaatoris olevatest ametikohtadest, mille nimetuses sisaldub otsitud sõna, nt „sekretär“. Valides loendist sobivaima nimetusega elemendi, avaneb loetelu.

Klassifikaatori element	
Nimetus	Sekretär
Kood	41200001
Kaasa arvatud	üldsekretär
Fiktiivne kood	Ei
On kehtiv	Jah
Kehtiv alates	reede, 1. detsember 2017
Vanem	Asjaajamise tugitöötajad

II Otsides klassifikaatori struktuurist

Klassifikaatori hierarhilises vaates:

Hierarhiline Lineaarne

- >0 Sõjaväelased
- >1 Juhid
- >2 Tippspetsialistid
- >3 Tehnikud ja keskastme spetsialistid
- >4 Kontoritöötajad ja klienditeenindajad
  - >41 Kontoritöötajad
    - >411 Kontoriabilised
    - >412 Asjaajamise tugitöötajad
      - >4120 Asjaajamise tugitöötajad
        - >4120001 Sekretär
        - >4120002 Sekretär-masinakirjutaja
        - >4120003 Koolitussekretär
        - >4120004 Õppeala assistent
        - >41209900 Mujal liigitamata asjaajamise tugitöötajad

1 Klassifikaatori hierarhilises vaates avanevad alamtasemed "kolmnurga" märgile klikates

2 Ametirühma kuuluvate ametikohtade tööülesannete kirjeldust saab vaadata rühma kirjeldusest

3 Avaneb loetelu kõigist sellesse ametirühma kuuluvatest ametikohtadest

Klassifikaatori lineaarses vaates:

Struktuur Kirjeldus Manused Varasemad versioonid

Hierarhiline **Lineaarne** Vali klassifikaatori vaateks "Lineaarne"

Kood	Tähis	Nimetus
0		Sõjaväelased
01		Sõjaväe ohvitserid
011		Sõjaväe ohvitserid

Seejärel, kasutades veebilehitseja otsingufunktsiooni (nt Ctrl + F) saab leida otsitava ametikoha ning koodi.

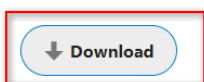
III Laadides klassifikaatori arvutisse Exceli faili kujul

The screenshot shows a web interface with a navigation bar containing three tabs: 'Struktuur', 'Kirjeldus', and 'Manused'. The 'Manused' tab is highlighted with a red box and a callout box labeled '1' that says 'Vali sakk "Manused"'. Below the navigation bar is a section titled 'Pealkiri' containing a list of files. The first file, 'Ametite klassifikaator aegpidev 2021', is highlighted with a red box and a callout box labeled '2' that says 'Klikka faili nimetusel'. Below the file list, the text 'Ametite muudatused alates 25.11.2019' is visible.

Avanevas aknas klikka nupule „Download“

Ametite klassifikaator aegpidev_2021.xlsx (1014 KB)

Täiendav info: klassifikaatorid@stat.ee

Lisateave küsimustiku esitamise ja täitmise kohta telefonil 625 9300 või e-posti aadressil klienditugi@stat.ee.